جریده عالم

درخواست آمریکا برای برقراری رابطه با ایران، ۱۰ ماه بعد از روی کار آمدن «ترامپ»

به گزارش ایلنا روزنامه «نیویورک تایمز» در گزارشی که به پرونده «شیوونگ» جاسوس چینی- آمریکایی که سال گذشته به جرم جاسوسی و دزدیدن اسناد محرمانه ایران به ده سال حبس متهم شد اشاره و جزییاتی درباره تعامل ایران و آمریکا در خصوص تبادل زندانیان بین دو کشور افشا کرد. در این گزارش با اشاره به روی کار آمدن «باراک اوباما» گفته شد: در این زمان دو طرف تصمیم به بازگشایی کانال‌های جدی دیپلماتیک برای برنامه هسته‌ای گرفتند. در نهایت در سال ۲۰۱۵ ایران دست کم هفت آمریکایی را بازداشت کرده بود و تلاش اوباما برای آزادی این زندانیان مسیر خودش را طی می‌کرد و اولین مذاکرات مستقیم با تشکیلات امنیتی محرمانه ایران بخشی از این مسیر بود. این رسانه نوشت: آمریکا مدت‌ها با ایران مذاکره کرد و مدت‌ها درباره مسائل غیر قابل حل پیرامون آن بحث شد. اینکه آیا آزادسازی دارایی‌های بلوکه شده ایران برای آزادی زندانیان به معنای باج دادن است؟ تجارت محرمانه و قاچاق اسلحه برای آزادی زندانیانی که از نظر دولت بی‌گناه بودند چه؟ هیچ یک از دولت‌های آمریکا چه دموکرات و چه جمهوری‌خواه به اجماعی نرسیدند که ریسک پاداش دادن در ازای به خطر انداختن مسافران آمریکایی به ایران یا رفتار بد آنها را نداشته باشد. بر اساس گزارش «نیویورک تایمز»، در حالی که دولت اوباما سال آخرش را سپری می‌کرد و برجام در سال اولش بود، معضل زندانیان در دیدارهای مستمر در وین یکی از مسائل کلیدی بود. در اوایل سال ۲۰۱۴ مذاکره‌کنندگان آمریکایی به‌طور منظم با نمایندگان تشکیلات امنیتی ایران دیدار داشتند. آنها مذاکره درباره آزادی زندانیان را از مذاکرات همزمان درباره برنامه هسته‌ای و مساله آزادسازی دارایی‌های بلوکه شده مجزا نگه داشته بودند. بر اساس این گزارش روز اجرایی شدن برجام یک هواپیمای سوییسی حامل «حکمتی»، «عابدینی» و «رضاییان»، ایران را ترک کرد. «نصرت‌الله خسروی» و دو زندانی آمریکایی دیگر یعنی «کیان تاج‌بخش» و «متیو تروییتک» در پی آنها با هواپیمای مسافری با هماهنگی‌های رسمی، جدای از این سه زندانی منتقل شدند. یکی از مقامات آشنا با کانال روابط بین ایران و آمریکا به «نیویورک تایمز» گفت: ایرانی‌ها در مذاکره جدی نبودند. آنها این دست و آن دست می‌کردند و مذاکرات را ماه‌ها متوقف می‌کردند و دوباره بدون آمادگی، سروکله‌شان پیدا می‌شد. یکی از طرف‌های ایرانی خرده کاغذی از جیبش در می‌آورد که در آن نام ۴۰ نفر از کسانی که پرونده‌هایشان بسیار نگران‌کننده بود، نوشته شده بود. دولت اوباما فهمیده بود که ایرانی‌ها طفره می‌روند. آنها منتظر انتخابات آمریکا بودند. آنها منتظر ترامپ بودند. بر اساس این گزارش، در ژانویه ۲۰۱۷ دولت ترامپ بدون در نظر گرفتن تمایل شدید رییس جمهور به خروج از توافق هسته‌ای، فاقد هر گونه سیاست در قبال ایران، روی کار آمد. دفتر نماینده ویژه رییس جمهور در امور گروگان‌ها تا همین دو ماه پیش ظاهرا خالی بود. بر اساس این گزارش اواخر نوامبر، دولت ترامپ آمادگی خود را برای مذاکره درباره زندانیانی که ایرانی‌ها چندین ماه قبل درخواست کرده بودند، اعلام کرد. این بار طرف ایرانی طفره رفت. دعوت‌نامه آنها منقضی شده بود. آنها پاسخ دادند و منتظر ساز و کار جدید از سوی تهران شدند. در همان ماه، بعد از جشن شکرگزاری و در همان هفته‌ای که دولت ترامپ آمادگی خود را برای مذاکره درباره زندانیان اعلام کرده بود، تلویزیون ایران ویدئویی را از «شیوونگ» نمایش داد. این ویدئو با تصاویری از «آلن ایر» که به فارسی سلیس به عنوان سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در دولت اوباما صحبت می‌کرد، شروع شد. بر اساس این فیلم، طرح تبادل دانشجو اسب تروا برای تغییر نظام ایران تلقی شده بود. به نظر می‌رسید این فیلم برای توجیه ارزش «ونگ» به عنوان یک زندانی ساخته شده بود. «نیویورک تایمز» در ادامه این تحولات، به تغییر ناگهانی بند «ونگ» در زندان اوین در ماه دسامبر به عنوان بخشی از پیچیدگی‌های روابط ایران و آمریکا در زمینه تبادل زندانی اشاره کرده و نوشت: «ونگ» در بند جدید با «تزار زکا» لبنانی-آمریکایی که در ماه سپتامبر ۲۰۱۵ به ده سال زندان به جرم جاسوسی در ایران زندانی شده بود، آشناشد. «دست کم او اینبار کسی را داشت که بتواند با او انگلیسی صحبت کند. او آشپزخانه داشت. آنچه او نداشت، کتاب بود.»

کاخ سفید تصمیم گرفته به صورت مستقیم و بدون اشرف غنی مذاکرات صلح را آغاز کند

آمریکا و طالبان دو سوی میز مذاکره

PDF Compressor Free Version

ترامپ پس از روی کار آمدن علاقه‌ای به افزایش فعالیتهای نظامی در افغانستان نشان نداد. وی به اجبار ۱۰۰۰ نیروی جدید به افغانستان فرستاد تا شمار نیروهای آمریکایی در این کشور به ۱۵،۰۰۰ نفر برسد. یکسال بعد بود که طالبان به شروع جنگی جدید به تهدید مناطق تحت سلطه دولت افغانستان پرداخت و بسیاری از نظامیان و غیرنظامیان افغان را کشت

کاخ سفید به دیپلماتهای خود دستور داده به صورت مستقیم با طالبان گفتگو کنند، این تغییر استراتژی در حالی صورت می‌گیرد که ۱۷ سال از آغاز همه آمریکا به طالبان می‌گذرد.

طالبان پیش از این اعلام کرده بود که تنها به صورت مستقیم با آمریکا مذاکره خواهد کرد و علاقه‌ای به مذاکره با دولت افغانستان ندارد. در مقابل آمریکا نیز اصرار داشت که دولت افغانستان هم باید در مذاکرات شرکت داشته باشد، به نظر میرسد این موضوع دیگر برای آمریکاییها اهمیت ندارد.

کاخ سفید با تغییر استراتژی مذاکرات مستقیم با طالبان را در اولویت قرار داده است و مدیریت گفتگوها توسط دولت افغانستان را بیهوده میداند. این موضوع نشان میدهد که استراتژی جدید ترامپ در افغانستان شامل تغییرات اساسی در این کشور نمیشود و وی سعی ندارد دستاوردهای طالبان را به کلی نفی کند.

در حالی که هیچ تاریخ مشخصی برای آغاز گفتگوهای دوجانبه آمریکا و طالبان مشخص نشده است، هنوز هم احتمال میرود این گفتگوها از مسیر اصلی خود خارج شود. در هر حال آمریکا به وضوح سعی در تعجیل دارد و میخواهد در کمترین زمان ممکن از بنبست افغانستان خارج شود.

ترامپ پس از روی کار آمدن علاقه‌ای به افزایش فعالیتهای نظامی در افغانستان نشان نداد. وی به اجبار ۱۰۰۰ نیروی جدید به افغانستان فرستاد تا شمار نیروهای آمریکایی در این کشور به ۱۵،۰۰۰ نفر برسد. یکسال بعد بود که طالبان به شروع جنگی جدید به تهدید مناطق تحت سلطه دولت افغانستان پرداخت و بسیاری از نظامیان و غیرنظامیان افغان را کشت.

در حال حاضر از مجموع ۴۰۷ منطقه تفکیکشده کشور افغانستان، ۲۲۹ منطقه در اختیار کامل دولت و ارتش و ۵۹ منطقه در تحت سلطه طالبان است. اما ۱۱۹ منطقه باقیمانده محل نزاع این دو گروه است. این آمار توسط سازمان بازسازی افغانستان منتشر شده است، سازمانی که توسط کنگره آمریکا تشکیل شده است تا بر روند توسعه افغانستان نظارت داشته باشد.

پس از آنکه دولت به دیپلماتهای خود آزادی عمل داد تا گفتگو با طالبان را آغاز کنند، به نظر میرسد که کاخ سفید قصد دارد با تلاش بیشتر جنگ در افغانستان را پایان دهد. این اقدامات شامل رایزنی برای آتشبسی میشود که ماه پیش و به مناسبت عید فطر بین طرفین منازعه در افغانستان برقرار شد. پس از آن آمریکا با فشار بر پاکستان از این کشور خواست دیگر به رهبران طالبان پناه ندهد و از ایدئولوژیهای سلفیگری در کشورهای اسلامی پشتیبانی نکند. علاوه بر این جنبشهای مدنی صلحطلب به تمامی طرفین برای پایان منازعات فشار وارد کرده است. در هفته‌های اخیر مقامات بلندپایه آمریکایی با سفر به افغانستان و پاکستان سعی کردند که زمینه آغاز گفتگوها را فراهم کنند. پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا هفته پیش سفری کوتاه به کابل داشت و از طرف دیگر آلیس ولز، دیپلمات بلندپایه آمریکایی نیز با بازیگران موثر در افغانستان و پاکستان دیدار کرد.

آمریکا در هفته‌های اخیر تلاش کرده است تا مقامات افغانستانی را قانع کند که گفتگوی مستقیم کاخ سفید با شورشیان طالبان در جهت تضعیف موقعیت دولت افغانستان نیست و آمریکا تنها در پی آن است که یخ مذاکرات را شکسته و به آن سرعت بخشد. در مقابل دولت افغانستان در برابر این خواسته مقاومت کرده است زیرا در دولت باراک اوباما هم آمریکا سعی کرد تا دولت افغانستان را دور بزند. این موضوع خود یکی از دلایل اصلی شکست مذاکرات در آن دوره بود.

تاکنون نه وزارت امور خارجه آمریکا و نه سخنگوی طالبان در مورد گفتگوهای مستقیم دو طرف اظهار نظر نکرده‌اند. خانم ولز در سفر به کابل اعلام کرد که پس از آتشبس چند روزه تمامی طرفهای مذاکره امید دارند بتوانند در تلاشی مجدد گفتگوهای صلح را ادامه داده و به نتیجه برسانند. پیش از این نیز پمپئو اعلام کرده بود که هیچ پیششرطی برای مذاکره با طالبان نخواهد داشت و تمامی موضوعات از جمله حضور نظامیان ناتو و آمریکا در افغانستان قابل مذاکره است. ولز در این رابطه گفت: «من فکر میکنم وزیر پمپئو در این زمینه بسیار شفاف عمل کرده است و ما آماده‌ایم تا با حمایت از مذاکرات و شرکت در آن، روند کار را تسهیل کرده و به آن سرعت بخشیم. هیچ امری نمیتواند مانع از عزم ما در گفتگو با طالبان شود؛ ما به هیچ وجه قصد نداریم دولت افغانستان را از این مذاکرات کنار بگذاریم»

وی در ادامه گفت: «ما تمام تلاش خود را خواهیم کرد تا مطمئن شویم فعالیتهای ما باعث خواهد شد طالبان و دولت افغانستان دور یک میز به گفتگو بپردازند» در حال حاضر همه تنها به دنبال شروع مذاکره هستند و معلوم نیست نتایج چنین مذاکراتی چه خواهد بود. اشرف غنی، رییس جمهور افغانستان ماه پیش اعلام کرد

در هفته‌های اخیر مقامات بلندپایه آمریکایی با سفر به افغانستان و پاکستان سعی کردند که زمینه آغاز گفتگوها را فراهم کنند. پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا هفته پیش سفری کوتاه به کابل داشت و از طرف دیگر آلیس ولز، دیپلمات بلندپایه آمریکایی نیز با بازیگران موثر در افغانستان و پاکستان دیدار کرد

که گفتگوها بسیار پیچیده خواهند بود و همگی در حاضر حاضر در ابتدای راه قرار دارند. وی احتمال مشارکت مستقیم آمریکا در این گفتگوها را رد نکرد: «ایدههای متفاوت و مبتکرانهای برای برون رفت از این بن بست مطرح شده است»

مقامات افغانی معتقدند که شروع گفتگوها توسط آمریکا میتواند به مذاکرات گستردهتر تعمیم داده شود که دولت افغانستان، دولت پاکستان، طالبان و آمریکا را سر یک میز آورد.

آلیس ولز معتقد است که گفتگوهای تاریخی شهر بن در سال ۲۰۰۱ در به تشکیل دولت جدید افغانستان منجر شد میتواند الگوی مناسبی برای آغاز دور جدید مذاکرات باشد. در حال حاضر مقامات آمریکایی و افغان به این توافق رسیدهاند که برای تسریع روند صلح باید آمریکا را وارد گفتگوها کنند تا طالبان راضی به مذاکره شود. این موضوع نتیجه درک مشترک دو طرف نسبت به این واقعیتها است: طالبان گروهکی بسیار سرسخت است که از موضع خود در قبال مذاکره مستقیم با آمریکا کنار نخواهد کشید. دولت افغانستان نیز از جنگ خسته شده و توسط مخالفان سیاسی خود صدمه دیده است نمیتواند بدون کمک آمریکا مذاکرات منسجمی را با طالبان داشته باشد. داگلاس لوت، سفیر سابق ناتو در افغانستان که به اوباما و جرج بوش در زمینه افغانستان مشاوره میداده است، از استراتژی جدید کاخ سفید در به صف کردن دیپلماتها حمایت کرده است. با این وجود وی اعلام کرده که در این زمینه کسی از او مشاوره نگرفته است: «ما در حال حاضر خطمشی دیپلماتیک را دنبال میکنیم، ما باید برای پیشرفت به دنبال راههای جدید باشیم»

به نظر میرسد که دیپلماتهای آمریکایی سعی در تعجیل در مذاکرات دارند زیرا ترامپ از وضعیت موجود ناراضی است و به دنبال آن است که هر چه سریعتر این جنگ پایان یابد و نیروهای آمریکایی به وطن باز گردند.

هفته پیش ترامپ در اجلاس ناتو در پاسخ به سئوال خبرنگاری در این زمینه گفت: «با نظر شما موافقم، مردم از این وضعیت خسته شدهاند. این جنگ بسیار طولانی شده است. ما پیشرفتهای زیادی داشتهایم اما مدت زمانی زیادی درگیر است که درگیر این موضوع هستیم»

یکی دیگر از دلایلی که باعث پیشرفت سریع مذاکرات شده است، عزم ارتش آمریکا در این زمینه است. در سال ۲۰۱۱ اوباما تصمیم گرفت تا با تغییر استراتژی گفتگوهای صلح را آغاز کند. آن زمان نظامیان آمریکا معتقد بودند که میتوانند به صورت نظامی طالبان را مغلوب کرده و قائله را خاتمه دهند. اما امروز موضع آنها تغییر کرده است: ما سعی داریم تا از پیروزیهای بیشتر طالبان جلوگیری کرده و تنشها را به صورت سیاسی حل وفصل کنیم.

در همین راستا ژنرال نیکلسون، فرمانده نیروهای آمریکایی و ناتو در افغانستان ابتکار عمل به خرج داد و با میانجیگری دو طرف را راضی کرد تا ماه پیش پس از مدتی طولانی آتشبسی چند روزه اعلام شود.

در سال ۲۰۱۱ هم این نظامی آمریکایی در شروع گفتگوها به مقامات سیاسی مشاوره میداد. اما مذاکرات آن دوره با مخالفت دولت حامد کرزای به شکست انجامید. در ادامه طالبان با تشکیل شورایی سیاسی در دوحه، پایتخت قطر موقعیت دیپلماتیک خود را سامان داد. طالبان در سال ۲۰۱۴ از طریق این شورا، نظامی آمریکایی که در افغانستان به اسارت طالبان درآمده بود را آزاد کرد.

در سال ۲۰۱۵ هم پیشرفتهای امیدوارکنندهای در گفتگوهای بین طالبان و دولت افغانستان احساس شد. نمایندگان دو طرف در شهری در پاکستان با هم دیدار کردند اما اعتبار نماینده طالبان زیر سئوال رفت. وی که خود را نماینده ملاعمر اعلام کرده بود پس از برملا شدن مرگ ملاعمر سه سال پیش از آن نتوانست موقعیت خود را ترمیم کند و بنابراین گفتگوها شکست خوردند.

ست جونز مدیر پروژه تهدیدهای فراملی در موسسه مطالعات بینالمللی و استراتژیک در واشنگتن معتقد است که بعید به نظر میرسد رهبران طالبان حاضر باشند در گفتگوهای مذکور به فصل مشترکی بین خود و طرفین دیگر مذاکره دست پیدا کنند: «بسیاری از رهبران طالبان معتقدند که در حال پیروزی در جنگ افغانستان هستند و زمان به نفع آنها در حال سپری شدن است»

به نظر میرسد دولت ترامپ قصد دارد تا با کاهش فشار بر پاکستان آنها را قانع کند تا با تحویل در جهت تسهیل گفتگوها سران طالبان را به پای میز مذاکره آورند.

خبر

عباس عراقچی در دهلی‌نو:

همکاری‌های تهران و دهلی ادامه خواهد داشت

به گزارش ایلنا به نقل از «تایمز آو ایندیا»، «سید عباس عراقچی» معاون وزیر خارجه در جریان سفر به دهلی نو بعد از مذاکره با مقامات هندی گفت: مسیرهای متعددی وجود دارد که ایران و هند از طریق آن می‌توانند در زمینه‌های مهمی از جمله انرژی و چابهار همکاری کنند.

عراقچی با بیان اینکه ما می‌دانیم که فشارهایی از بیرون وجود دارد، گفت: با این وجود روی دولت هند حساب کرده‌ایم تا مذاکرات مناسبی به سود منافع ملی هند داشته باشد. وی گفت: هند در گذشته هم این کار را کرده و روابطش را با آمریکا بالانس کرده است. این اتفاق می‌تواند بار دیگر تکرار شود. به گفته منابع ایرانی این بار به این دلیل که اتحادیه اروپا در پی حفظ برجام است، کار ساده‌تر است. در نتیجه همه با هم می‌توانند راهی برای دور زدن تحریم‌های قریب‌الوقوع پیدا کنند.

عراقچی در پاسخ به اینکه آیا هند ضمانتی داده است یا خیر؟ گفت: من احساس بسیار خوبی دارم که همکاری‌های بین دو کشور ادامه خواهد داشت. البته اختلافاتی وجود دارد و ما برای مواجهه با این چالش‌ها و یافتن راه حل تلاش می‌کنیم.

به گزارش این رسانه هندوستانی، مقامات ایرانی تاکید دارند که اروپایی‌ها به آنها گفته‌اند هند و اتحادیه اروپا باهم برای حفظ برجام تلاش می‌کنند. مقامات هند در این باره هیچ پاسخی نداده‌اند.